

Nazwa przedmiotu Laboratorium Procesów Stochastycznych Laboratory of Stochastic Processes		Kod ECTS 3.1.KRK.12TQ.LPSt			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Uniwersytet Opolski, Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki, Instytut Matematyki i Informatyki					
Studia					
Kierunek Matematyka		stopień II (magisterski)	tryb Stacjonarne Niestacjonarne *)	specjalność 1. finansowa 2. modelowanie mat. i analiza danych 3. stosowana	specjalizacja
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr Andrzej Spakowski					
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 1 L - 1 ECTS			
A. Formy zajęć • Laboratorium (L)		Kalkulacja nakładu pracy: • Laboratorium 15 godz. – uczestnictwo w zajęciach; [*)9] 10 godz. - przygotowanie się do zajęć na podstawie literatury [*)17] 2 godz. - konsultacje, [*)1] 3 godz. - prace pisemne [*)3]			
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali laboratoryjnej		Sumaryczny nakład pracy: 15+10+2+3=30 godzin, co odpowiada 1 pkt. ECTS w tym • nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich: 15+2 = 17 godz., co odpowiada 0,5 pkt. ECTS • nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym: 15+2+3 = 20 godz., co odpowiada 0,5 pkt. ECTS			
C. Liczba godzin Laboratorium – 15 godzin *) Studia niestacjonarne: Laboratorium – 9 godzin		*) na studiach niestacjonarnych: • nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich: 9+1=10 godz., co odpowiada <0,5 pkt. ECTS; • nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym: 9+1+3 = 13 godz., co odpowiada 0,5 pkt. ECTS			
Status przedmiotu • specjalnościowy		Język wykładowy Polski			
Metody dydaktyczne • ćwiczenia laboratoryjne: zastosowanie pakietów matematycznych		Forma i sposób zaliczenia oraz podst. kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Na ogólnych zasadach określonych w programie kształcenia, w szczególności:			
		A. Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną (laboratorium)			
		B. Formy zaliczenia • (L) zaliczenie na podstawie prac pisemnych z wykorzystaniem komputera oraz oceny aktywności na zajęciach;			
		C. Podstawowe kryteria • (L) uzyskanie pozytywnej oceny końcowej			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi Należy określić: A. Wymagania formalne: Analiza matematyczna 1 i 2. Rachunek prawdopodobieństwa B. Wymagania wstępne: Analiza matematyczna 1 i 2. Rachunek prawdopodobieństwa					
Cele przedmiotu Wprowadzenie symulacji i do praktycznej analizy wybranych procesów stochastycznych.					

Treści programowe

Problematyka laboratorium:

Przykłady i techniki symulacji prawdopodobieństwa zdarzeń losowych. Metody Monte Carlo. Procesy cen akcji. Procesy białego szumu. Błądzenia losowe i łańcuchy Markowa. Jedno i dwuwymiarowe procesy ruiny.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

1. T. Rolski, Wykłady z symulacji stochastycznej, skrypt IM UW.
2. W. Otto, Ubezpieczenia majątkowe. Teoria ryzyka.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

1. A. Plucińska, E. Pluciński, Probabilistyka (ON-LINE, Biblioteka Główna UO, ibuk).
2. R. Wiecek, R. Zieliński, Komputerowe generatory liczb losowych, WNT.

B. Literatura uzupełniająca

1. J. Jakubowski, R. Sztencel, Wstęp do teorii prawdopodobieństwa.
2. S. Asmussen, P.W. Glynn, Stochastic Simulation, Springer

Efekty kształcenia	Wiedza			
	Symb.	Efekt	Metoda weryfikacji	Odniesienie
	W01	Definiuje pojęcie procesu stochastycznego	Praca kontrolna	K_W18-fl
	W02	Wyjaśnia podstawową ideę metody Monte Carlo		K_W01, K_W04
	W03	Definiuje pojęcie białego szumu		K_W18-fl
	W04	Definiuje pojęcia błędzenia losowego i łańcucha Markowa		K_W18-fl
	Umiejętności:			
	Symb.	Efekt	Metoda weryfikacji	Odniesienie
	U01	Oblicza na drodze symulacji komputerowej prawdopodobieństwa zdarzeń losowych	Praca kontrolna	K_U35
	U02	Stosuje metodę Monte Carlo do przybliżonego obliczania całek		K_U16, K_U35,
U03	Przeprowadza symulacje i bada własności wybranych procesów stochastycznych	K_U35, K_U41-fl i f2,		
Kompetencje społeczne (postawy)				
Symb.	Efekt	Metoda weryfikacji	Odniesienie	
K01	Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia w zakresie	Konwersacja i obserwacja	K_K01	
K02	Potrafi formułować pytania poszerzające zakres znajomości zagadnień		K_K02	
K03	Docenia wartości pracy systematycznej oraz pracy zespołowej		K_K03	
K04	Postępuje etycznie w aspekcie korzystania z pracy innych osób		K_K04	
K05	Potrafi samodzielnie korzystać z dostępnej literatury		K_K06	
K06	Potrafi współorganizować pracę zespołu (zajęcia laboratoryjne).		K_K08	

Kontakt:

Wykaz numerów telefonicznych i adresów mailowych pracowników znajduje się na stronie Instytutu Matematyki i Informatyki:
www.math.uni.opole.pl